

COMPRA, LEE, DIFON

La Veritat nº 106
(setembre de 2020)

“Necessitaven una ocasió ...”

El govern vol prorrogar un any el tractat que regula les bases de Rota i Morón

En El País de l'11 de novembre, Miguel González ens explica que, encara que el “conveni de Defensa” amb els EUA venç el pròxim 21 de maig, després de vuit anys de vigència, el Govern espanyol ja ha decidit prorrogar-lo per un any, “per a donar temps al fet que la nova Administració democràtica, presidida per Joe Biden, es formi i defineixi les seves línies polítiques”. Aquest “conveni de defensa” permet la cessió de les bases militars de Rota (Cadis) i Morón de la Frontera (Sevilla) als EUA, sense cap control per part del govern espanyol sobre l'equipament d'aquestes bases. Ni tan sols es pot saber si alberguen o no armes nuclears. Comenta l'article que “tampoc el Govern tenia una altra alternativa perquè, en cas d'haver arribat al 22 de maig sense un conveni en vigor, s'hauria iniciat el termini d'un any perquè els EUA retirés les seves tropes d'Espanya”. Una situació que, sens dubte, hauria afegit pressió als EUA en la renegociació del conveni, però que el govern ha decidit evitar.

Ningú espera que l'administració Biden vagi a canviar la seva política respecte a les bases militars ni a l'exigència que els “aliats” incrementin la seva despesa militar. De fet, el projecte de PGE inclou un augment del 5% en la despesa militar, com assenyalàvem en la Carta Setmanal de la setmana passada.

La política exterior d'un govern és una bona mostra de la seva política en general; hi ha una relació estreta entre aquest “regal” al “nou president americà i la tonalitat general dels pressupostos, que no responen als interessos de la majoria (vegeu anterior carta). A nosaltres NO ens guia un altre interès que el de la majoria social, i en cap cas creiem que “com pitjor, millor”. Tot aspecte positiu mereix el suport dels treballadors, per tant el nostre. Però com és possible donar l'esquena al que ha estat tradicionalment una de les millors tradicions dels treballadors i els joves del nostre país, la lluita contra la guerra. Estem convençuts que coincidim en això amb la immensa majoria dels companys del PSOE i de Podemos, amb IU, qüestió que sens dubte els portarà a reflexió.

Les bases de Rota i Morón

Per aquest tractat, els EUA manté en la base

de Rota (a 20 km de Cadis), de manera permanent, quatre destructors armats amb el sistema antimíssils Aegis (formen part de l'escut antimíssils de l'OTAN), però que tenen llibertat per a participar en qualsevol missió militar. Per exemple, es van utilitzar per a un atac amb míssils contra Síria en 2017. Ara s'ha instal·lat, a més, un esquadró d'helicòpters d'atac. Els EUA ha demanat al Govern espanyol augmentar amb altres dos vaixells (i 600 marins) l'esquadró de Rota, “per a estalviar-se -diu Miguel González- la travessia de l'Atlàntic en els seus desplaçaments pel Mediterrani Oriental, la Mar Negra o el mar de Barentsz”. Però aquesta ampliació exigia modificar el conveni, que a l'ésser un tractat internacional requereix l'aprovació del Parlament. Per això s'ha ajornat la resposta.

En Morón (a 75 km de Sevilla) es manté la Força Especial Terra-Aire de Resposta de Crisi del Cos de Marines, amb 8 avions Osprey (capacitats per a enlairament i aterratge vertical) i 500 marins. Formen part del Africom (comando de l'OTAN per a Àfrica), i el seu objectiu declarat és poder intervenir en el nord d'Àfrica, on es plantarien en unes hores (des del punt de vista estratègic-militar, es considera a Morón com a part d'Àfrica). A més, hi ha avions KC-130J per a proveïment de carburant en vol, la qual cosa li permet fer costat a missions aèries a Àfrica o Orient Pròxim.

Des de fa uns anys, s'està parlant de traslladar la seu del Africom – ara a Stuttgart (Alemanya) – a Espanya. Es va parlar primer de Morón i el setembre passat, The Washington Post parlava de Rota.

Mantenir bases militars, que possiblement alberguen armes nuclears de manera permanent o en trànsit, a 20 km de Rota i 75 de Sevilla, suposa, sens dubte, una greu imprudència.

Una herència franquista

Les bases militars USA existeixen en virtut d'un Acord Defensiu Espanya-Estats Units del 26 de setembre de 1953, signat pel govern de la dictadura del General Francisco Franco. Amb aquest conveni, Franco feia un pas més cap al reconeixement internacional del seu règim, procés iniciat en 1945 quan l'Assemblea general de l'ONU va revocar la seva condemna al règim franquista. A canvi,

Franco se sotmetia al control militar de l'imperialisme USA, alguna cosa que tots els governs de la Monarquia han mantingut.

Espanya cedia als EUA quatre bases militars (Rota, Morón, Torrejón i Saragossa) i altres instal·lacions menors. Nominalment estaven sota bandera espanyola, però un protocol secret, que no es va conèixer fins a 1981 (quan l'historiador Ángel Viñas va tenir accés i el va publicar), deia que els Estats Units podia usar unilateralment les bases “en cas d'una agressió comunista que amenacés la seguretat d'Occident”, sense haver de comptar amb l'autorització del govern espanyol.

La responsabilitat penal i fins i tot civil del personal de les bases quedava fora de la jurisdicció espanyola.

La compensació econòmica que va rebre Espanya dels Estats Units entre 1953 i 1963 va ser ben escassa: 1.500 milions de dòlars, en crèdits per a comprar productes estatunidencs, i una ajuda militar va ser de 456 milions en material de guerra de segona mà, i al qual el govern ianquí va imposar limitacions al seu ús, limitant-lo al purament defensiu.

OTAN, no, Bases fora!

La posició del moviment obrer i de les seves organitzacions era, de manera unànime, el rebuig a la integració en l'OTAN i l'exigència de tancament de les bases militars ianquis. Felipe González, que va arribar al govern en 1982 amb un compromís de convocar un referèndum per a sortir de l'OTAN, va trair aquest mandat popular i, encara que va convocar el referèndum, va defensar que Espanya es mantingués dins de l'OTAN. El referèndum es va celebrar en 1986, i el govern González va posar tot el seu pes en la balança, amenaçant Felipe González per televisió amb dimitir si guanyava el no. Finalment 9.054.509 van votar a favor, i 6.872.421 en contra. Gairebé 14 milions es van abstenir, gairebé 200.000 van votar nul i 1.127.673 en blanc. El No a l'OTAN va guanyar a Canàries, Catalunya, País Basc i Navarra. Mantenir-se en l'OTAN va ser aprovat, per tant, per un 31% del cens electoral. I

No obstant això, l'enorme mobilització popular contra l'OTAN i les bases (va ha-

ver-hi manifestacions de fins a un milió de persones) va obligar el govern a tancar, en 1987, dues bases USA, la de Torrejón i la de Saragosa.

Amb el temps, diverses organitzacions més es van despenjar de la reivindicació del tancament de les bases. Un dels arguments utilitzats pels principals sindicats és la defensa dels llocs de treball dels empleats espanyols de les bases. Un argument falsari al qual s'han anat unint més organitzacions. L'últim ha estat el ministre Alberto Garzón, qui, en una entrevista en televisió, declarava que "el primer" és defensar les ocupacions de les bases militars dels EUA. Se suma Garzón a la línia de l'alcalde de Cadis, Kichi, qui llegia en 2013, com a portaveu de la Marxa a Rota, el següent: "Perquè malgrat el càstig que sofrim aquí amb la desocupació, ningú aquí sucumbeixi a l'engany que l'escut antimíssils generarà ocupació en la zona...". Després va passar a defensar la venda de corbetes a l'Àfrica Saudita, escudant-se en els llocs de treball de les drassanes, i no se li ha vist en cap de les últimes marxades a Rota.

Tants són els llocs de treball implicats en les bases? En el cas de Morón va arribar

a haver-hi 450 empleats espanyols, però avui, després de successius ERE i la substitució de treballadors espanyols per empleats estatunidencs, a penes superen el centenar. Quant a Rota, la plantilla espanyola està ara al voltant del miler d'empleats, encara que ha arribat a estar en uns 800. Ha estat un augment, però el president del comitè d'empresa, Manuel Urbina, lamentava els baixos sous i les condicions laborals d'aquestes noves contractacions. "El que s'ha fet és signar contractes de 20 hores i amb sous de 520 euros", declarava Urbina. En el cas de Rota, caldria veure, a més, quants llocs de treball suposaria recuperar per a ús civil uns quants quilòmetres de platja, 2.400 hectàrees de terreny en plena costa, un aeroport i un bon port.

Aquests empleats estan fora de la protecció dels tribunals espanyols. Una sentència del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, sobre l'ERE imposat en 2014 a la plantilla de la base de Morón, desestimava el recurs dels 55 treballadors, basant-se en una "immunitat de jurisdicció". Segons el TSJA, en el conveni bilateral de defensa "es fa valer expressament pels Estats Units la seva immunitat davant els tribunals espanyols, respecte del seu govern i

forces armades, pels processos promoguts pels empleats de les contractistes que efectuen els seus treballs a Espanya per a les Forces dels Estats Units". Cosa que permet qualsevol atropellament laboral sense defensa legal possible.

En tot cas, un activista antimilitarista de Sevilla desmuntava aquests arguments comentant irònicament, sobre la posició dels sindicats sobre la base de Morón, que "és com defensar la pena de mort al·legant que el botxí és afiliat".

Pel tancament de les bases militars USA

Els qui viuen de les institucions de la Monarquia i s'emboquen en la seva bandera, tant des del govern com de l'oposició, abandonen tota pretensió de patriotisme quan es tracta d'abordar la submissió militar a l'imperialisme USA.

Una política internacional independent i basada en la fraternitat entre els pobles exigiria trencar amb aquesta submissió, i tancar les bases militars des de la qual es prepara i s'efectua l'agressió contra els pobles del Magreb, el nord d'Àfrica i l'Orient Pròxim. Per tant, negar-se a renovar el tractat de cessió de les bases és una mesura democràtica elemental.

Els capitalistes tenen la seva premsa, els treballadors necessitem la nostra, Informació Obrera

Dona suport econòmicament la premsa obrera adquirint el calendari del '21.

Demana-ho als distribuïdors o escriu a:

io@informacionobrero.org

Campanya d'extensió i subscripcions a aquesta Carta Setmanal

Si no la reus, et convidem a que la rebis cada setmana. Si la reus, et proposem que subscriguis a altres companyes i companys als quals pugui interessar.

L'elaboració i enviament d'aquesta Carta comporta algunes despeses. El POSI, que l'edita, no té ni vol subvencions, tota la seva activitat i les seves publicacions són finançades exclusivament per treballadores i treballadors, que volen recolzar, en aquest cas, la publicació de la Carta Setmanal. Demanem un suport de 5 EUROS a l'any, o més si us sembla.

Per rebre-la, envia un correu electrònic a: inforposi@gmail.com

o entra a la nostra Web: <http://www.posicuarta.org>

Nostre compte corrent en La Caixa és: **2100 2812 51 0200071314**. Indicant: Recolzo Carta Setmanal

Carrer Desengaño, 12 (1º 3A). 28004 - Madrid Teléfono: 91 522 23 56 - Fax: 91 521 72 01 <http://www.posicuarta.org>
posicuarta.org
Busca'ns en Twitter: @posicuarta